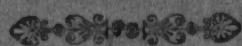

45
भारत सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
राष्ट्रीय पुस्तकालय, कलकत्ता ।
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA.

वर्ग संख्या. On
Class No. 891.451
पुस्तक संख्या
Book No. P 423 C.
दा० पु०/ N/L. 38.

MGIPC—S4—59 LNL/64—1-11-65—100,000.

ଚନ୍ଦନ ଓ ହୋରୀ ସଙ୍ଗୀତ !..

ପ୍ରସାବନା ।

(ଶାର୍ଦୂଳ ସ୍ଵର)

କିଶୋର କିଶୋର ପ୍ରେମେ ସୁରସିକେ ରସ ହେ ।

କରି ନାମାମୃତ ପାନ କଲକୃଷ୍ଣେ ବସ ହେ । ପଦ ।

ସେହି ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର,

ସଂସାରର ମୋହମାୟା ତେଜ ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର ।

କାମ କୋପ ଲୋଭ ମୋହ ତେଜ ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର ॥

ହରିନାମ କଳ୍ପ ପାପ ପରବତ ପରି ।

ଚୁରିପକା ସେହି ଅଶ୍ଵ ସଦା କରେ ଧରି ॥

ଦେବ ରତ୍ନବ ନାହିଁ,

ଏହି ମାଞ୍ଜୁଦେବ ମାଞ୍ଜୁରେ ମିଶ୍ରିବ ରତ୍ନବ ନାହିଁ ।

ଦମ୍ଭ ଗର୍ବ ସ୍ଵର ବାସପଣ ରତ୍ନବ ନାହିଁ ॥

ଭୁଜେ ହରିବୋଲ ହରିବୋଲ,

ଅଜାମିଳ ପରି ପାମି ଗଲ ତରି ହରିବୋଲ ହରିବୋଲ ।

ନଗାର ମାଧାର ତରିଗଲେ ହରିବୋଲ ହରିବୋଲ ॥

ବ୍ୟାସ ବାଲମିକି ନାରଦ ତରିଲେ ହରିବୋଲ ହରିବୋଲ ।

ଅଶ୍ଵେଥର କାଃ ପକା ଭବ ରହୁ ପାଶ ହୋଇ ।

ଚନ୍ଦନ ସଙ୍ଗୀତ ।

(ମଦନମୋହନ—ବୃତ୍ତେ)

କ ଶୋଭା ପାଉଛି ।

ଅଳ୍ପ ସନ୍ତୋଷ ନୟନାଭିରାମ ଜଳମାନସ ମୋହୁଛି ଗୋ । ପଦ ।
 ଜଗତଦାୟକ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନନ ଚନ୍ଦନସାଗ୍ରାକୁ ବିଜେ ।
 ଉଡ଼ିଯାଏ ତାଳ ମର୍ଦ୍ଦଳ କଂସାଳ ବାଦଣିପାବରେ ବାଜେ । ୧ ।
 ବେଶକାରୀ ବେଶ ସାଜିଛନ୍ତି ପୀତବାସ କଣି କଟିତଟେ ।
 ସନସାର ମାଲଅନ୍ଦେ ଜର ଜର ହୃଦେ କରୁଥିବ ଝଟେ । ୨ ।
 ଜଣି ନବରବ ନଟବର ଛବି କର୍ଣ୍ଣେ ମଳରକ୍ତଶୂଳ ।
 ନାସେ କାଷାମଣି ତ୍ରିରଙ୍ଗିମାଠାଣି ତାଳରେ ଚନ୍ଦ୍ରକାଚ୍ଚଳ । ୩ ।
 ଅଧରେ ଲଗାଇ ମଧୁର ମୁରଲୀ ଧରିଛନ୍ତି ବେନିକରେ ।
 ବରଷୁବ କହୁ ମୋ ନାମ ବଜାଇ ତାକିବେ କି ସତେ ଥରେ । ୪ ॥

(ବସନ୍ତେ ରାବ ଦେଉଥିଛି କୋକିଳ—ବୃତ୍ତେ)

ଗୋ ବିମାନେ ବିଜେ ଗୁଆ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ।
 ଆଦରେ ସେବକବୃନ୍ଦେ ବାହୁଛନ୍ତି କଳର । ପଦ ।
 ପଟୁଆରେ ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ,
 ଚକ୍ର ବରୁଣ ବାସବ;
 ସୂର୍ଯ୍ୟସଦ୍ ଦେବଗଣେ ଖଟିଛନ୍ତି ପାଦର । ୧ ।
 ବ୍ୟାପିଣ ବୁଲୁଛନ୍ତି,
 କମ୍ପିଉଠେ ପୁର ଭିଜି;
 ଗମନ୍ତି କି ସୁଖେ ଚେକି ମାଲଗିରିବନ୍ଦର । ୨ ।

ଦୁଶ୍ରେ ଗାର ଦୁରିଗୁଣ,
 ଗାବନ୍ତି କରାଗଣ;
 ପିନ୍ଧି ନାଳତେଲ ପରେ ମଣ୍ଡି ଜାଣି ଗୁଦର । ୩ ।
 ରହି ରହି ଦଶେ ଦଶେ,
 ଯାଉଛନ୍ତି ବଡ଼ଦାଶେ;
 ବର ବୋଲେ ପଣ୍ଡିତେଣେ ପୁଣିକରି ଉଦର । ୪ ।

—❖—

(ଘନ କାଳଅରେ ସେ ମୋ—ବୃତ୍ତେ)

ଦେଖ ସଙ୍ଗାତ ଗୋ ଏହି ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟି
 ଖାଉଥିଲେ ଗୋପେ ଦହି ଦୁଧ ଶ୍ରେଷ୍ଠକର । ପଦ ।
 ଦେଖି ଏ ଶ୍ରୀଷମ କାଳ ଉଷିବାକୁ ଫଳମୂଳ
 ଟାକିଛନ୍ତି ଅଦମ୍ଭ ଗୁଡ଼ା କେଉଁପରି । ୧ ।
 ଆମ ପଣସ କଦଳୀ ଗଜାମୂଳ ଖଣ୍ଡ କୋଳ
 ସଜାହୋଇ ଚପ ପିଠ ଶୁମ୍ଭରେ ତାହାର । ୨ ।
 ତରତୁଳ କର୍କଟକା ଟଣା ନାଗରଙ୍ଗ ମକା
 ଦାଡ଼ମ୍ବ କଜକୁ କୋପି ଦୁଗ୍ଧ ଅହୁର । ୩ ।
 ଶୁଣିଛ କୋଟିଦୁଃଖୀ ଯେ ଗର୍ଭରେ ହୋଇ ଗୁଣ୍ଡ
 ରହିଛନ୍ତି ସେ ଉଦର ଏଥେ ହେବ ରବି । ୪ ।
 କେବଳ ଭକ୍ତିରେ ବସ ଅଟଇ ଏ ପୀତବାସ
 ଲେପକୁ ମତେ ଅଶେଷ ବଇର ଶୁଦ୍ଧାସ । ୫ ।

—❖—

(ଦୁଃଖିଧନ ନାଳମଣି—ବୃତ୍ତେ)

ଦେଖ ନିଶ୍ଚୟ ତମନ ଶୁଷ ଗୋ,
 ଲେଖ ସେ କାଳର ଛବି ହୃଦତଟେ
 କଟିଯିବ ହେଲେ କୋଟିଜନ୍ମ ପାପ । ପଦ ।

ଯତନେ ରତନ ସିଂହାସନ ତେଜ
 ଗୃପରେ ଆପଣା ସୁଖେ ହୋଇ ରାଜ
 ଦବସ ତପନ ତାପ ହଟାବନ୍ଧି
 ଘନରସେ ବୁଡ଼ି ବଳରାଜ ତୁମ । ୧ ।
 ଅଢ଼ୁଣି ତରସ ଗୁମର ଆଲଟ
 ତହିଁରେ ଲାଗିଛି ରଜତର ବେଶ
 ମାଲି ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଶୋଭୁଅଛି
 ତଥିତୁମରେ ରାଜର ଚନ୍ଦ୍ରାବତ । ୨ ।
 ଫୁଲ ଫଳେ ନାବ ମଣ୍ଡଳୀ ହୋଇଣ
 ବଜାଇ ବେଇଛି ଶୋଭା ଶତେଶୁଣ
 ନାନାରଙ୍ଗେ ଚିତ୍ର ବିଚିତ୍ର ତା ଅଙ୍ଗ
 ମଙ୍ଗ ଗୋଟି କି ସେ ଅନଙ୍ଗର ଗୃପ । ୩ ।
 ବରମ୍ଭା ପୁତ୍ର ବ୍ୟଜନ କରେ ନେଇ
 ବିଷୁବନ୍ତି ବିଷୁବନ୍ତେ ଆସେ ଆଇ
 ଅଶିମାଦ ସୁଖ ଦାୟିନୀ ଗଣିକା
 ନାଚନ୍ତି ଶମ୍ଭୁରେ ବଇ କରେ ତପ । ୪ ।

—୫—

(ଝୁଲନ ଗୋ କିଶୋରୀ କାହା—ବୁଝେ)

ଏଜନ ଗୋ ସଧୀରେ ଶୂନ୍ୟ,
 ନାବରେ ଭାବରେ ବିଜେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ନାହା । ପଦ ।
 ରଜତର କାତ ଗୋଟି ଦଶର କି ଅହା,
 ଝୁଲନ୍ତି କରନ୍ତେ ହରି ବାରିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରା । ୧ ।
 ଧରିଛନ୍ତି ନାସ ନର ବେ କାହାର ବାହା
 ସେ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରୁଛନ୍ତି ସାହା । ୨ ।

ତୁଳସୀ ମିଳି ହରିଧନ ଭୁଲେ ତାହା
 ହରି ଦେଖିଯାଏ ପାପୀ ହୃଦୟରୁ ଦାହା । ୩ ।
 କାହା ନେତ୍ର ପବିତ୍ର ନୋହିବ ଶୁଦ୍ଧ ଏହା
 ସତେ କି ଥିବ ସେ ଠାବେ ବଲ୍ଲଭ ବାଲ୍ୟ । ୪ ।

—❀—

(ପୁଷ୍ପ ବରଷନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ର—ବୃତ୍ତେ)

ଏ ହୃଦୟନନ୍ଦ ଶିଷ୍ୟ ଅସିତ ସାଜଣ ଏଥୁ ନଟବର ରେଣୁ । ପଦ ।
 ଥାଇଣ ବହୁଦେଉଲେ ଭୁଲ ମନେ କଷ ।
 ଜାଣୁଛି ନାଶ ସୃଷ୍ଟିକ କରବ ଏ ନାଶ । ୧ ।
 କରନ୍ତୁଦନ୍ତ ପଲଙ୍କ ଲାଗିଲ କି ବସ ।
 ନରନ୍ତ ନାବରେ କପା ବଳିଲ ମାକଟ । ୨ ।
 ଶୀର ସରସୁଳ ମଣ୍ଡା ଅମାଲ ପାୟସ ।
 ବହୁ କି ଏ ଫଳ ମୂଳ ଲାଗିଲ ସରସ । ୩ ।
 ଭୁଲିଲ କି ପାଞ୍ଚଧୂସ ସାତ ଅବକାଶ ।
 ପଡ଼ିଲ କି ମନେ ଗୋପ ପଞ୍ଚି ବନ ଦେଶ । ୪ ।
 କେ ବୁଝିପାରବ ମାୟାଧର ମାୟା ଲେଷ ।
 ଯେଣେ ଯାଅ ବଲ୍ଲଭେ ନିଅ କର ଦାସ । ୫ ।

—❀—

(ଚନ୍ଦ୍ର ବଦନରେ ଜଣାଉଛି—ବୃତ୍ତେ)

ଅସ ବହୁଳ ଗୋ ମୁକ୍ତା ଚନ୍ଦନ ଯାତର ଦେଖ । ଶୁଭ ନାହିଁ
 ଦାଣ୍ଡେ କେତେ ନାଶ ନରେ ହେଉଛନ୍ତି ସକାୟକ । ପଦ ।
 ନରନ୍ତ ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଲେକରେ ମନେ ହୋଇ ମହାସୁଖ ।
 ଗଲେ ମଞ୍ଜିହାର ମଣ୍ଡିଣ ନାଗରଗଣେ ଶୁଦ୍ଧ ଥିବେ ହାସି । ୧ ।
 ପରେ ପର ଯୁବକ ଯୁବଗା କେ କାହା ଶୋଭି ନିରେଣ ।
 ଯେଉଁଦେଉ ଶୁଭସିବା କାଳେ ପର ହେଲେ ହେବେ ସକାୟକ । ୨ ।

ତନୁନ ଅବରେ ଗୋଳ ଏକତରେ ପିତଳା ମାରନ୍ତି ଯୋଡ଼ି ।)
 ସେ ପାଣିକୁ ଟୋପା ପଡ଼ନ୍ତେ ଉପରେ ଦେହ ଉଠିବ ପୁଲକ । ୩ ।
 ନୟନେ ଧୁରୁଷ ରମଣୀ ରମଣ ଭାବକୁ ରଖି ।
 ଦୋର ଠଗୁଠର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ନେବେ କେ କାହାକୁ ଝିଙ୍କି । ୪
 ଶୀତଳ ପବନ ବାଜି ଘନଘନ ଦେହ ଝାଲ ଯିବ ଶୁଖି ।
 ତୁଆଁ କର ନୁଆଁ କଥା କବି ଶୁଣୁଥାଉ ଟିକି । ୫ ।

(କ ନାମ ବୋଇଲୁ ତୁହି — ବୁଝେ)

୧ମ-ସ-କେ କରେ ଚନ୍ଦନଯାତ ଗୋ ସଙ୍ଗାତ କେ କରେ ଚନ୍ଦନଯାତ
 ଯୁ-ସ-ଜାଣିନାହିଁ କିମ୍ଭୋ କରୁଅଛି ପର ସେ ଦୃଷ୍ଟି ନନ୍ଦସୁତ । ୧ ।
 ୧ମ-ତାଙ୍କ ବାସ କେଉଁଠାରେ ଗୋ ସଙ୍ଗାତ ତାଙ୍କବାସକେଉଁଠାରେ
 ଯୁ-ଅଗେଥିଲେ ଗୋସେ ଯଶୋଦାକୋଳରେ ଏବେ ବଡ଼ଦେଉଳରେ
 ୧ମ-ତାଙ୍କ କି ନାମ ଧରି ଗୋ ତାଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତି କି ନାମ ଧରି ।
 ଯୁ-କୋଟିକୁ ଗୋଟିଏ ଉଷାତ ନୁହଇ ଭାବ ନାମ ତାଙ୍କ ଦୂର । ୩
 ୧ମ-କେମନ୍ତେ ସେ ଯିବେ ତି ଛାଗୋ ସଙ୍ଗାତ କେମନ୍ତେ ସେଯିବେତି ଛା
 ଯୁ-ପାପିକି ତାରବା ପାଇଁ ଉଡ଼ାନ୍ତି ସେ ପଡ଼ିତପାବନ ବାନା । ୪
 ୧ମ-କେବେତାରୁ ଥିଲେ କାଲୁଗୋ ସଙ୍ଗାତ କେବେ ତ ରିଥିଲେକାକୁ
 ଯୁ-ଅଜାମିଳ ପରି ପାପୀଅଛି ତରି ଆଉ କେ ବଳ ରାହାକୁ । ୫
 ୧ମ-ଏବେ ଗଢ଼େ କେତେଗଣ୍ଡାଗୋବତ୍ତଳ ଏବେଗଲେକେତେଗଣ୍ଡା ।
 ଯୁ-ତା ଅଇଁଠାଭାବ ତୁଣ୍ଡେଦେଲେ କିଣି ଯମର ରାଜିବ ସଖା । ୬
 ୧ମ-କି ଯତଅଛି ଭେର ଗୋ ସଙ୍ଗାତ କି ଯାତଅଛି ଭେର ।
 ଯୁ-ବାଇଯାନ୍ତା ଭେର ଯବ ଉଅଇଚି ବଜ ବଇଷକ ପାଇଁ । ୭ ।

!!

[୨]

(ଅନନ୍ଦରେ ମାତ୍ରକ କେ ମାତ୍ର—ବୃତ୍ତେ)

ଦେଖ ଚନ୍ଦନରୂପ ଭଉଁଷ ।

ଆହା କେସନ ସଧରେ ଯାଏ ଦୂରି ଦୂରି । ପଦ ।

ମଙ୍ଗେ ମଦନଗୋପାଳ ଧରିଛନ୍ତି କେରୁଆଳ

ଠିରେ ଶାଶୁପୁତ୍ର ଚଳୁ ଚାଲୁ କରେ ଶେଷ । ୧ ।

ସେବକେ କଷ ରାଗରେ ଶୂନ୍ୟ ଧରି ଆଗରେ

ପକାନ୍ତି ଅନୁଗରେ ଗାଲ ଦୂରି ଦୂରି । ୨ ।

ଭୁଞ୍ଜେହାର ସାଧନ ବଧୂର ଚରିତ୍ରମାନ

ଶୁଭେ କରନ୍ତି ଶାୟନ ପ୍ରାଣମନ ରରି । ୩ ।

ସୁଖ ବରଷନ୍ତି ସ୍ଵରେ ଥାଇ ଆକାଶ ପଥରେ

ବଲ ଡାକଇ ଆଦୁରେ ଶୁଣ ମୋ ଶୁଦାସ । ୪ ।

—†—

(ଶାନ୍ତିନ ସ୍ଵର)

ଦେଖିଣ ଚନ୍ଦର ଯାମିନୀ ମନ୍ଦର ଧର ଅନନ୍ଦରେ ଭୋଲେ ।

ସନ୍ଦରଭଦ୍ରାସି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳ ଭୁଲେ ଖେଳନ୍ତି ନରିନୁକଲେ । ପଦ ।

ସ୍ଵରେନ୍ଦ୍ର କର୍ମନୁବଦନ ପଲ୍ଲଙ୍କ ଅଙ୍କ ତେଜ ଅବହେଳେ ।

ମାଳକନ୍ଦର ଶଲ୍ଲ ଚୁକ ଶୁକି ନାବେ ବଜେ କୁରୁହଳେ । ୧ ।

ବାଉଥିଲେ ନବରମରେ ମୁରଲୀ ଯେ କଦମ୍ବତରୁ ତଳେ ।

ପୁଷ୍ପବନ୍ଦରକୁ ଆଶ୍ରାକଲେ ତାହା ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଣ ଭୋଲେ । ୨ ।

ନନ୍ଦର ନନ୍ଦନ ପନ୍ଦର ନୃପୁନ ମୋକ୍ଷଦାତା କାଳେ କାଳେ ।

ଛଳଇ ପଦ ବୋଲଇ ବଳଶ୍ଵେ ସେ ରଙ୍ଗଚରଣେ ବଳେ । ୩ ।

—†—

(ପ୍ରାଣସଙ୍ଗିନୀରେ ବାଲ ମୁଁ କ—ବୃତ୍ତେ)

ଆସ ସଜନି ଗୋ ଦେଖିଯିବ ଚନ୍ଦନସାଗର ।

ନାବପରେ ନାବକେଳ କରୁଛନ୍ତି ଗୋପୀନାଥ । ପଦ ।

[୮]

ବାଜୁଛୁ କେତେ ବାଜଣୀ,
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କି ନାହିଁ ଜଣା;
କେତେ କେତେ ନାଶ ନର ଧାଳିଛନ୍ତି ଅବରତ । ୧ ।
ପଡ଼ୁଛୁ ଚନ୍ଦ୍ରରଜନୀ,
ଏ କାଳେ ଆସ ପଜନୀ;
ଶୁଭୁଛୁ କୋକିଳ ଧ୍ବଜ ବହୁଛୁ ମନ ମରୁତ । ୨ ।
ତୁ ଆ ଚନ୍ଦନରେ ସହ,
କର୍ପୁରଧୁଳି ମିଶାଇ;
ମାରୁଥିଲେ ପିତକାଶ ଉଲୁସି ଉଠିବ ଚଉ । ୩ ।
ମାଳ ମାଳ ମଞ୍ଜିହାର,
ପିଞ୍ଜ ନାଗରୀ ନାଗର;
ଆହା କି ମଧୁରେ ଗାଉଛନ୍ତି ବଧୂର ସଙ୍ଗୀତ । ୪ ।
ସୁବକ ସୁବଳା ମିଶି,
ହେଉଥିବେ ହସାହସି;
ବଳସ୍ଥବ ଭାଷି ପ୍ରୀତି ସ୍ଥାନକୁ କରି ସଙ୍କେତ । ୫ ।

—*—

(ଧନ ଏତେବେଳୁ ଆଅ ମୋତେ—ବୁଝେ)

ନଟବରବେଶ ନୋହିବ ଏପରି ହେ ବଶିଷ୍ଠାସ । ପଦ ।
ଯଦି ତୁ ରଜିମା ତୁଲ ବାଜୁଥିବ ନନ୍ଦବାଳ
କା ଦେହେ ଗୁଣ୍ଡରମାଳ
ନ ଛନ୍ଦିବ ଆଦମ୍ବର
ସାଶ ଦେବ ଆତ୍ମକୁ ଭଗାରି ହେ । ୧ ।

ଯେବେ ଚନ୍ଦନ କପୋଳେ ବିନ୍ଦୁ ଦେବ ଅବହେଳେ

ଗୋରବନା ତାର ତଳେ

ଥିବନାହିଁ ସେହିକାଳେ

ଥିଲେ ଦେଖି ମରିବେ ନାଗରୀ । ୨ ।

ମକ୍ତୁରକୃଷ୍ଣ ଶୁଭ

ଯୁଗେ ଥିଲେ ଶିରିପତି

ନାସାପୁଟେ ଗଜମୋତି

ଲୋକ ନ ଥିବ—ପତି

ବ୍ରତାବ୍ରତ ସଙ୍ଗେ ଦେବ ସାରି ହେ । ୩ ।

କଷେ କରୁଥିବ ମଣି

ଥିବ ଯେବେ ମାଳମଣି

ଉତ୍ସବ ନ ଦେବ ପୁଣି

କଟିରେ କଟି କଳିଣୀ

ସବୁ ସାଜ ଜାଣ ଏହିପରି ହେ । ୪ ।

ମନାକଲି ଯାହା ଯାହା

ମନୁ ନ ଭୁଲିବ ତାହା

ପୁତନା ପରାଣଶିଖା

ନାଶ ମାରଣା ହୁଅ

ଆମ୍ଭ ଶୁଣ (ତୋତେ) ବଲ୍ଲଭ ଶୁଭାଷ୍ଟ ହେ । ୫ ।

—*—

ଚନ୍ଦନ ବାହୁଡ଼ା ।

(ସବୁ ଗୁଣ ଏ ପରା—ବୃତ୍ତେ)

ଶୁଭ ଦେଖିବା ମିତ, ଫେରୁଥିବ ସାରି ହରି ଚନ୍ଦନଯାତ୍ର । ପଦ ।

ତେଜ ନରିନ୍ଦ୍ର ସର

ଶୁଭ ଧୀର ଧୀର

ସୁଧକା ବାମେ ତାର ଅଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ।

ରସି ବିମାନପର

ବସି ଚିତ୍ରବେଶ

ଯୋଗୀଙ୍କ ବିଭୁ । ୧ ।

ମିଳି ବଢ଼ିଦେଉଲେ

ଗିଳିବ ଏକାବେଳେ

ଖାଦିଏ ପଡ଼ିଛି ଉଷା ନ ହେବ ଭଲେ ।

ଜୀବ ମରି ତ ଗୁଣ

ଜାଲି ଶାଳର ସଂଗ

ବଗଡ଼ା ଭାତ । ୨ ।

ଅମାଲୁ ଦହକଡ଼

ଶୀର ସରୁ ଶବଡ଼

ନାନାଜାତି ପିଠାକୁ ସେବକେ ଥିବେ ବାଡ଼ି ।

କଳା ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି

ଦେଉଥିବେ ସଜାଡ଼ି

ମନ୍ତ୍ରୀର ଭିତ୍ତି । ୩ ।

ମନେ ପଡ଼ିଲେ ଯଦୁ

ପଳାଇଯାଏ ଚକ୍ର

ଭଲ ନ ମଣ ଜାଣ ଅଟେ ଅସଲ ପାହୁ ।

କା ହୀଅ କାହା ବୋହୁ

ଗୋପେ ନ ଥିଲେ ଅଭୁ

ନେଲେ ମହତ । ୪ ।

ଦଶର ସିନା ସାନ

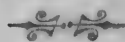
ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଭବନ

ଦେଖୁ ଏହା ଗର୍ଭରେ ଯଶୋଦା ହେଲେ ଛନ୍ଦ

ଏକାକୀର ମନ

ହେବ ମୁଁ ଭରଦିନ

ହରି ତୋ ଭବନ । ୫ ।

ହୋରୀ ସଙ୍ଗୀତ ।

(ଗୋ ସଜନୀ ସୁଖକଥା ସୁଖ—ରୁତ୍ନେ)

ସବୁ ଗୋ ଗୁଲ ଯିବା ରୁନାବନରେ

ଦେଖିବା ଖେଳନ୍ତି ହୋଷୀ ବଗୋଷୀ ମୋହନ ରେ । ପଦ ।

ଲଭିବା କୁଞ୍ଜରେ ମିଳି

ପରୁ ବାସସଙ୍ଗେ ଗୋଲ

ରଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗ ପିତ୍ତବାସ ମାରିବା ବହନ ରେ । ୧ ।

ମଧ୍ୟେ ଶୁଆ କୃଷ୍ଣେ ରହି
 ଅଶ୍ରୁସଖୀ ପାଶେ ଦେଇ
 ନୟନବା ଗୋ ଧରୁଥିବି ହୋଇ ସୁଖ ମନ ରେ । ୨ ।
 ବସନ୍ତ ଅନଳ ବାଜି
 ବିକସି କୁସୁମ ରାଜି
 ଚନ୍ଦ୍ର ଥିବ ସୁବାସ ଏମନ୍ତ ସୁଦିନ ରେ । ୩ ।
 ପିକର ପଞ୍ଚମମାନ
 ଚଞ୍ଚୁ ମଧୁର ଗୁଞ୍ଜନ
 ବରଷକ ବୋଲେ ଶୁଣି ନିଶ୍ଚୟିବା କାନରେ । ୪ ।

(ମେ ଡୋ ଅସ୍ତ୍ରୀ ରେ ସାମଲୟ—ବୃତ୍ତେ)

ଅସ ମୋହନ, ବ୍ରଜ ମୋହନ
 ଅସ ମୋହନ ଖେଳକ ରଙ୍ଗ ହୋଇ ମାର୍ଚ୍ଚିକା ପିତକାରୀ
 ଗୋଲ ପୀତବସନେ । ପଦ ।
 ଖୋଜି ଖୋଜି ବୃନ୍ଦାବନ କେତେ ସ୍ଥାନ ଭେଜିଣ ଶୟନ ଅସନେ,
 ରାଜିବ ନୟନ ଅଜି ସିବ କାହିଁ
 ରାଜିକରି ନିଅ ଅସନେ । ୧ ।
 ପୁଜିବୁ ମଜିବୁ ସେବରେ ତୁମ୍ଭର ଦେଖିବୁ ଚିତ୍ତରେ ଏସନେ
 ଲବର ପରାଏ ନ କଲେ ଖାତର
 ରଜିବୁ ଯଦର ଅଶନେ । ୨ ।
 ହେ ନଟନାଗର ରସର ସାଗର ଉଜାଗରେ ଆଇ ଡୋ ସନେ
 ହଜାଇବୁ ମାର ଚାଷ
 ରାଷ ଗିରିଧାରୀ କେସନେ । ୩ ।

(ପୀତପଞ୍ଚ ଅଳଙ୍କାର ମୋହନ—ବୃତ୍ତ)

ଦୋଷ ଖେଳ ବରଜ ବାଳୀ ଅସିନ୍ଧୁ ଗୋ,
ବାସୁଜାଣି ଏହା କେତେ ଭାଷୁଡ଼ ଗୋ । ପଦ ।

କ ବୋଲିବେ ପଦ

ଜାଣିଲେ ଏ ଶବ୍ଦ

ନଳ ନାହିଁ ବୃତ୍ତ ସଜା ନାଶୁଛି ଗୋ । ୧ ।

ଭୂମି ରଜବାସ

ଗୁଣ ଦେବେ ଶେଷ

ବନେ ବନଜବଦନା ପଶିଛି ଗୋ । ୨ ।

ନିଲବେ ନଶନ

ଶାଶୁ ରଣି ମଳ

ପର ପଦାର୍ଥରେ କପି ରସିଛି ଗୋ । ୩ ।

ଗୋପେ ଦୃଷ୍ଟା ଦେବ

ବଟା ଲଗିଯିବ

ବଲ୍ଲଭ ବବେକକୁ କଷୁଛି ଗୋ । ୪ ।

—*—

(ମେତୋ କାହେଲୁ ମାରେଙ୍ଗି ପିତକାଞ୍ଚ—ବୃତ୍ତ)

ଏହା କହଲେ କ ମାଳମଣି ଶୁଭକୁ ଥାଉ ଥାଉ ସେ ଶୁଭୁଷ । ପଦ

ଦେଲେ ଦେବୁ ଜାଣିପାଟକେ ଅଟକ

ରଗାରିକ ପଛେ ଦାତ ଯୋଡ଼ୁ । ୧ ।

ଅଗର ଅଗର ପମରେ ଶୋକଣ

ତୋ ପୀତବସନେ ନିଷ୍ଠେ ଲଢ଼ୁ । ୨ ।

ଯାଜା ଯୁଥୀ କୁଳ ନଅଳ ମାଳତୀ

ଗୁଣି ତୋ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତରେ ଲଢ଼ୁ । ୩ ।

କର ବୋଲେ ବୃଷଭାନୁଜେମା ଭୂଲେ

ତୋ ଅଙ୍ଗ ଏକତ୍ର କରି ଯୋଡ଼ିବୁଁ । ୪ ।

—*—

(ବ୍ରଜ ରମଣୀୟା—ବୃତ୍ତେ)

ଖେଳବା ଆସ ହୋଇ ବ୍ରଜନାଥ ମରାମରି ହୋଇ ପିତକାରି । ପଦ ।

ଇଙ୍ଗଧୁଳ ରଙ୍ଗେ ଉଡ଼ାଇବା,

ଅଙ୍ଗରେ ଅଙ୍ଗକୁ ଜଡ଼ାଇବା;

ଭୂମେ ଗଡ଼ାଗଡ଼ି

ବାସ ଭଡ଼ାକିଡ଼ି

ପୁଣି ହେବା ଧରାଧର, ଠରଠର ଯିବ ଯିବ ଯାହାଠାରୁ ଦୂର । ୧ ।

ବନପ୍ରିୟ ବସି ଚୁଟିତାଳେ,

ଭାବେ ଶବ୍ଦଏ କୁଭୁତଲେ;

ମନେ ମନେ ଗଳ୍ପ-

ବନ୍ଧୁ ପ୍ରସରଇ

ପ୍ରମୁଦନ୍ତି ମଧୁନାଭ ଫୁଲେ ଘେରି ହେଲେ ଗୁଞ୍ଜନନାଦ ଝଙ୍କାର । ୨ ।

ବସନ୍ତରେ ନରନାଥ ବଣ,

ବୁଲୁଛନ୍ତି ହୋଇ ଦୟାବସ,

ବଇଁଶବ ଶୁଷ

ଚିନ୍ତି ଶାନବାସ

ଏ ଦାଶେ ନଥ ହେ ଉଧାର ଗିରିଆସ ସ୍ବପନସିଦ୍ଧ କୁଳବିହାରୀ । ୩ ।

—*—

(ବେଶ୍ୟା ଗଙ୍ଗାମେ ଯମୁନା—ବୃତ୍ତେ)

ଏଡ଼େ ଗରବ ତୋର ନନ୍ଦରଜାପୁଅରେ ।

ପିତକାରି ମାରି ତନ୍ତାଳେ ମୋର ବହରେ । ପଦ ।

ଏ ମୋ ପଛ ପିଛ ବାସେ ଲାଗିଗଲା ଦାସ ।

ଦେଖିଲେ ଶାଶୁ ନଗର ଅଗ ହେବେ ଶାନ୍ତି ।

ପରୁରଲେ କି କହିବ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ । ୧ ।

ଥୋଇଲେ ତ ନ ଶୁଦ୍ଧିବ ଅବିରର ରଙ୍ଗ ।
 ଭାଙ୍ଗି ଦେଲୁ କେଡ଼େ ମୋର ମନର ସରାଜ ॥
 ନୁଆବାସ ପିନ୍ଧିଥିଲୁ ଦୁଇପଟରେ । ୨ ।
 ଯଶୋଦାସୁତ ମୋ କାନ୍ତ ବଡ଼ ଦୁରୁଦଣ୍ଡ ।
 ଦେଖିଲେ ଦେବ ଏକାକୀ ଯେତେମତେ ଦଣ୍ଡ ॥
 ଫକା ପଣନ୍ତେ ପୋଛିବି ଯା ଅସୁଲୁଦରେ । ୩ ।
 ଶୁଭ୍ରଗର୍ଭରବ ସିନା ତୋତେ ଜଣାନାହିଁ ।
 ମୁଁ ପଣ ଲେଖାରେ ତୋର ମହୋଦର ମାହିଁ ॥
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନା ନାରୀ ଦୃଷ୍ଟାନୁହିଁଅରେ । ୪ ।
 ସବୁଦିନେ ନ ଗଲୁ ତୋ ଏହି ସ୍ଵପଣ ।
 ସହ ସହ ଦେଲଣି ମୋ ହୃଦୟ ପାଷାଣ ॥
 ଲେଖିବି କହୁ ମୋ ଅଗରୁ ଯାଅରେ । ୫ ।

—*—

(ପ୍ରେମ ସରସିରେ ପ୍ରେମରବିକରେ—ବୁଝେ)

ଶ୍ରୀନଳନନ୍ଦନ ଜଗତବନ୍ଦନ ରାଧାସହ ଦେବୀ ଖେଳନ୍ତି ।
 ଅଶ୍ଵଳେ ଅଶର ପୁରୁଷ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ବୋଲନ୍ତି । ପଦ ॥
 ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ଗୋପୀବୃନ୍ଦ ।
 କେ କାହାର ନାମଧରି ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚେ ପଛେ ପଛେ ପୁଣି ତଳନ୍ତି । ୧ ॥
 କେହୁ ଧରଣ ସାମାନ୍ୟ ।
 ବଜାନ୍ତି ସଧରେ ଶ୍ରୀରାମ ମଧ୍ୟରେ କେହୁ ବଳୁଥିଲୁ ତୋଳନ୍ତି । ୨ ।
 ବାହା ଟେକି କେ କରେ ନୃତ୍ୟ ।
 ତାଳ ମୁରୁଦଳ ବାଜୁ ନିଜ ଅଙ୍ଗ ତାଳ କେ କା ପାଶେ ମିଳନ୍ତି । ୩ ।
 କେ କରନ୍ତେ ବେଶନାଦ ।
 ବର ବହୁ ଶ୍ରୀରାଧା ପାଦରୁ ଉଠାଇ ଧାଇଁ କାହାକୁ କେ ବଳନ୍ତି । ୪ ।

—*—

(ଝୁଲନ ଗୋ କିଶୋରୀକାହ୍ନୀ—ବୃତ୍ତେ)

ଯୁଗଳ ଗୋ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧା ।

ଉତ୍ତମେବାରୁ କି ଶୋଭା ପାଉଛି ବସୁଧା । ପଦ ।

ଲଳିତା ବିଶାଖା ରଙ୍ଗବତୀ ଦୁଇ ବୃନ୍ଦା

ଦେମଲତା ସୁରସିକା ଆବର ସୁମେଧା । ୧ ।

ହୁଷ୍ଟିତରେ ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ବଳାଇ ଶରଧା,

ଘେରଛନ୍ତି ଶୂରିକର ତେଜ ବିଦୁବାଧା । ୨ ।

ସୁମନେ ସୁମନ ସୁରୁ ଖେପନ୍ତି ବିଦୁଧା,

ବାଜଇ ଦେବ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ତା ଧନା ତା ଧନା । ୩ ।

ତଳ ତଳ ନୀତୁଛନ୍ତି ସରବ ପ୍ରମଦା,

ସେ ଚରଣ ବଲ୍ଲବ କରି ଲେଳେ ଯନ୍ନା । ୪ ।

—❦—

(ତା ତା ଥେଇ ଥେଇ ଶ୍ୟାମ ତୋମାଦେଇ—ବୃତ୍ତେ)

ନୀତ ନୀତ ବନମାଳ ବଂଶିଧାରୀ,

ନୀତ ହେ ମନମୋହନ ମୁରଲୀଧର;

କେମନ୍ତେ ଯୁଗଳଛବି ଦିଶିବ ସୁନ୍ଦର

ନୀତ ନନ୍ଦସୁତ ହେ ।

ବିଞ୍ଚିଲେ ଧରି ସସରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀଦ୍ଵାର

ନୀତ ନନ୍ଦସୁତ ହେ ।

ତଳାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରକାରୁଳ ଗାଢ଼ଣ ସଜ୍ଜିତ

ନୀତ ନନ୍ଦସୁତ ହେ ।

ଜିରେସୁ ଏ ପାପନେନ୍ଦ୍ର ହୋଇବ ଯବନ

ନୀତ ନନ୍ଦସୁତ ହେ ।

ପଳାଇବ ଦେଲେ କୋଟି ଜନ୍ମର ଦୁରିତ

ନୀତ ନନ୍ଦସୁତ ହେ । ୧ ।

ଲବଣୀ ଅଶାରେ କେତେ ନାଶଥିଲ ବ୍ରଜେ
ଅଜି ନାଚ ବ୍ରଜରାଜ ଏ ସମ୍ପ୍ରସମାଜେ,

ସାନଜନବନ୍ଧୁ ହେ ।

ମାନ ଏ ବଚନ ନାଚ ନନ୍ଦହୃଦବନ୍ଧୁ

ସାନଜନବନ୍ଧୁ ହେ ।

ମାନଲେ ନ ହେବ ଉଣା ସେ କରୁଣାସିନ୍ଧୁ

ସାନଜନବନ୍ଧୁ ହେ ।

ଜଗତ ପରାଣ ସେବନ୍ତି ସେ ପଦେ ସାଧୁ

ସାନଜନବନ୍ଧୁ ହେ ।

ସେ ପଦ ଉଠାଇ ନାଚ ଅପଦକୁ ହେତୁ

ସାନଜନବନ୍ଧୁ ହେ । ୨ ।

ଦେଖନ୍ତୁ ଏ ବୃନ୍ଦାବନ ପଶୁ ପକ୍ଷୀକୁଳ

ଦେଖନ୍ତୁ ଏ ବୃକ୍ଷ ଲତା ଗିରି ନଦୀକୂଳ,

ଦେଖୁ ହୃଦରାଜ ହେ ।

ଦେଖୁ ଗୁଳ୍ମ ଚୂଡ଼ା ନବପଲ୍ଲବରେ ସାଜ

ଦେଖୁ ହୃଦରାଜ ହେ ।

ଶ୍ରୀନାଥୀନ ପାପ ତାର ପଳାଇବ ତେଜ

ଦେଖୁ ହୃଦରାଜ ହେ ।

ସେ ନୃତ୍ୟ ଗୁଣ ଦୀର୍ଘ କ ଦମ୍ଭ ଯାଉ ଭାଜ

ଦେଖୁ ହୃଦରାଜ ହେ ।

କବି ବଲ୍ଲଭ ତରୁ ତୋର ନାମ ଭଜ

ଦେଖୁ ହୃଦରାଜ ହେ । ୩ ।

—*—

(ଯାଅ ଯାଅ ହେ ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ — ବୃତ୍ତେ)

ଥାଅ ଥାଅ ହେ ବ୍ରଜରାଜ କାଲି ଝୁଲିବ ଭୂଷରେ,

ବାମେ ବୃଷଭାନୁସେମା ବିରଜିବେ କି ସଜରେ । ପଦ ।

ସରବ ସଖୀଏ ମିଳି ସଜାଇବୁଁ ଅସି ଦୋଳି
 ଖଞ୍ଜିବୁଁ ନାନା ସୁମନ ମାଳ ଗୁଞ୍ଜିଣ ସଞ୍ଜରେ । ୧ ।
 ଛଳଣ ଚାନ୍ଦ ପଞ୍ଜବ ବନ୍ଦିବୁଁ ଗୁଆବନ୍ଦବ
 ଦୁଃଖ ମଣିବୁଁ ନାରୀ ଜନ୍ମକୁ ଡବ ନଜରେ । ୨ ।
 ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଶୁଳ ସାରି ବସିଥିବେ ଲୁହେ ଘେରି
 ଘୋଷୁଥିବେ ଗୁମହର ନାମ ଦେଖଣ ବ୍ୟାଜରେ । ୩ ।
 ଧରି ଧାରେ ପାଟ ଡୋରି ପଞ୍ଜାଇବୁଁ ଦେ ମୁଗୁରୀ
 ବଇଁଶବ ଲଞ୍ଜ କରି ସେବେ ସେ ପଦ ଲୁହରେ । ୪ ।

—*O*—

(ନରେ ଭଜ ଗୁମ ନାମ—ବୁଝେ)

ଯା ଯା ପୁଣିରଜୁ ମୁଖୀ,
 କାଲି ସଞ୍ଜେ ସକେ ଲୁହେ ଦେବା ଦେଖା ଦେଖି ଗୋ । ପଦ ।
 ଗୋପୀନାଥ ନାମ ବହୁ ଗୋପେ ଜନମିଛୁ ମୁହିଁ
 ଗୁଣ୍ଡ ଡବ ଓଷ୍ଠ ସୁଧା ଦେଲେ ଦେବ ସୁଖୀ ଗୋ । ୧ ।
 ନୁହେ ମୁଁ ନଳ ନଳନ ଜାଣି ତୁମ୍ଭ ଗଣ୍ଡିଧନ
 ସାଲଇ ରଞ୍ଜିବ ତୁମ୍ଭ ସଦନରେ ଟିକି ଗୋ । ୨ ।
 ଶୋଲସହସ୍ର ଚରୁଣୀ ସ୍ନେହରେ ସଦା ମୁଁ ଚୁଣୀ
 ବାବୁଣୀ ଚ ମୁଣ୍ଡି ରବି ଦେଉଅଛୁ ସାଖୀ ଗୋ । ୩ ।
 ବଇଁଶବର ଗୁହାରୀ କହୁଅଛୁ କର ଧରି
 ଭୁରଜ ଭୃଷରେ ଥାଅ ବୁଝି ବୋଲି ଲେଖି ଗୋ । ୪ ।

—O*O—

(ନେପନା ନେପନା ସଖୀ—ବୁଝି)

ଗୁଆ ସଜେକରି ବରଜନାମସ ଯେ ଯାହା ବାସରେ ମିଳିବେ ଗୋ
 କାଲି ଲୁହଲୁଲି ସେ ନବ ଛଳଣା ହୃଦକେ ବସି ଭାବଲେ ଗୋ । ପଦ ।

ଚନ୍ଦ୍ରକିର ଶରେ ମନ୍ଦ ନ ବଳଲ କୃଷ୍ଣପ୍ରମାନଲେ ଜଳଲେ ଗୋ ।
 ଭୁଲ ଶେଷ ଦେଖି ବାହୁଲ ପରାଏ ଧୂଳପରେ ଅଙ୍ଗ ଭାଳଲେ ଗୋ ॥
 ଲୋଚିକ ଦବସ କୋଟ୍ଟିୟୁଗ ସମ ମାନସେ ମାନନା କଲଲେ ଗୋ ।
 ନୟନରେ ନିଦ୍ରା ଶୟନେ ନ ଅସେ ଜାଗରବ୍ରତ ଯା ପାଳଲେ ଗୋ ॥
 ଜିଣୀରେ ନଳନା ଦଶା ଯେଉଁ ପରି ଶଶୀହାସି ବହୁଁ ବଳଲେ ଗୋ ।
 ନିଶାକୁ ଲେଉଟନ୍ତି ଗୋପ ଯୋଷାପନ୍ତି ବହୁ ବନୟେ କଟାଳଲେ ଗୋ ।
 ସମୟ ନିକଟ ଦେଖୁ ଘଟସୁନା ମହାଦୁଃଖ ଦୃମେ ଟାଳଲେ ଗୋ ।
 ବଞ୍ଚିବ ଶୁଷ୍କ ଲୁଣ୍ଠେ ପରବେଶ ନନ୍ଦ ସୁଦୃଶ ସଙ୍ଗୋଳଲେ ଗୋ ॥

(ନାରାଜ ବସନ୍ତ ପଣି ଘରେ ଘରେ ରହୁଥାମେ—ବୁଝେ)

ଝୁଲନ୍ତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତବନେ ଶ୍ୟାମସନେ ବିନୋଦନା ।

ଗୁରୁପାଶେ ଦେଇଛନ୍ତି ଅନଳେ ବ୍ରଜ କାମିନୀ । ପଦ ।

ମଳୟ ଶିଖର ଶିରୀ ଅବହେଳେ କର ଶୈରୀ

ବହେ ମଧୁର ବସନ୍ତ ଜଳେ ଲେଲଇ ନଳନା । ୧ ।

ପଞ୍ଚବତ ଚରୁ ଲତା ସେମନ୍ତେ ନବ ବନାବା

ବଞ୍ଚିବୁ ଦେଖୁ ସ୍ନେହେ ହୋଇଚିକ ଅଭିମାନା । ୨ ।

ନିରେଖି ଚନ୍ଦ୍ର ମୁକୁଳ ଉଦ୍ଧାସେ ରବେ ବୋଲାଇ

ଗୁଞ୍ଜରୀ ଗୁଞ୍ଜନ ତାର ସହୃଦକ ଶାଶାସୁନା । ୩ ।

ଫିଲି ନୁଆ ବେଗି କୁଷା ବୁଲନ୍ତି ପୁରୁଷ ଯୋଷା

ବଇଷବର ଏ ରାଷା ନୁଆକୁବ ହୃଦେ ଘେନ । ୪ ।

National Library
Calcutta-22

ସମାପ୍ତ ।

ଅନୁଦ୍ଧାତ ଫ୍ରେସ, ଦେଲଜାବନାର—ବନ୍ଧୁ ।